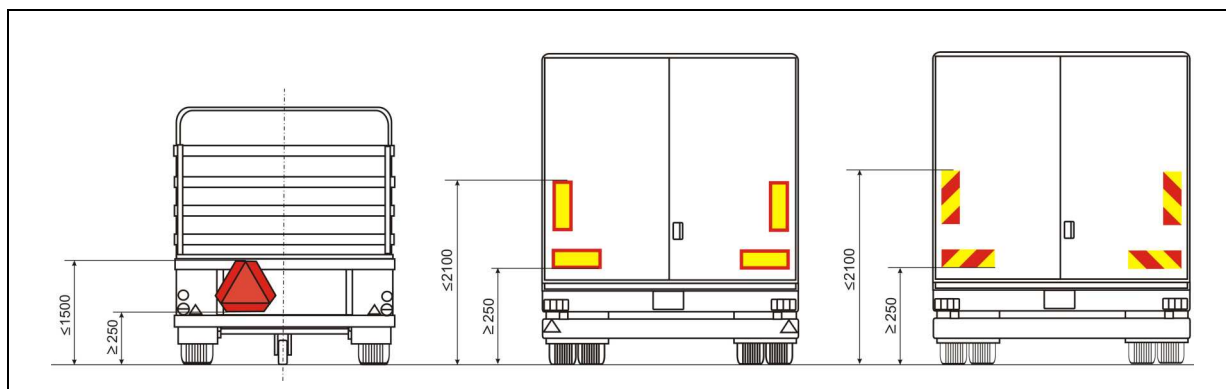

Nové povinné označenie niektorých nákladných vozidiel

Reflexné značenie vozidiel dosiaľ

Ťažké nákladné vozidlá sa v cestnej premávke väčšinou pohybujú v porovnaní s ostatnými vozidlami pomalšie. Ich včasné rozoznanie, najmä za obmedzenej viditeľnosti, preto môže byť rozhodujúce pre zabránenie nehode. Napríklad v situácii, keď sa rýchlejší automobil blíži k pomalšiemu vozidlu zozadu, alebo keď nákladné vozidlo vchádza do dráhy inému vozidlu. Veľmi nebezpečnou môže byť aj situácia, kedy je za zníženej viditeľnosti na okraji cesty odstavené neosvetlené nákladné vozidlo. Vtedy sú jediným prostriedkom zaručujúcim viditeľnosť odstaveného vozidla jeho tzv. „pasívne“ svetelné zariadenia - reflexné, prípadne aj fluorescentné. Odrazové sklá, dlhé roky jediné zariadenia tohto druhu na vozidlách, sú v súčasnosti už prekonaným technickým riešením. Viaceré vážne nehody viedli zákonodarcov v európskych krajinách k tomu, aby presadzovali účinnejšie reflexné označenie. Preto aj u nás boli už skôr zavedené povinné zadné označovacie tabuľky pre pomalé vozidlá, ťažké nákladné automobily a dlhé prípojné vozidlá.

Obr. 1.: Dosiaľ povinné reflexné označenia vozidiel v SR. Vľavo označenie pomalého vozidla podľa predpisu EHK č. 69 (v SR do $40 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$), uprostred označenie dlhého prípojného vozidla podľa predpisu EHK č. 70 (v SR vozidlá kategórií O_1 až O_3 dlhšie než 8 m vrátane oja a všetky vozidlá kategórie O_4) a vpravo označenie ťažkého nákladného motorového vozidla podľa predpisu EHK č. 70 (v SR nad 7,5 t).

Nové reflexné označenie na zvýšenie viditeľnosti a rozoznatel'nosti

Na trend zvyšovania viditeľnosti vozidiel nadväzuje aj nové nariadenie vlády SR č. 349/2009 Z. z., ktoré zavádza ako povinné odrazové označenie na zvýšenie viditeľnosti a rozoznatel'nosti podľa predpisu EHK č. 104. Ide o vyznačenie bočných a zadných obrysov vozidiel pásmi z reflexného materiálu. Povinnosť sa týka nákladných automobilov (vozidlá kategórie N) nad 7,5 t a prípojných vozidiel nad 3,5 t najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti (vozidlá kategórií O_3 a O_4) s účinnosťou:

- od 10.10.2009 pre tie, ktoré boli prvýkrát prihlásené do evidencie od 10.10.2009,
- od 1.7.2010 pre tie, ktoré boli prvýkrát prihlásené do evidencie od 1.1.2005 do 9.10.2009,
- od 1.1.2011 pre tie, ktoré boli prvýkrát prihlásené do evidencie od 1.1.2000 do 31.12.2004.

To znamená, že okrem nových vozidiel týchto kategórií takto budú musieť byť postupne dodatočne vybavené i všetky staršie, prihlásené do evidencie od roku 2000.

Výnimku z povinnosti byť vybavené zadným odrazovým označením budú mať vozidlá so šírkou nepresahujúcou 2100 mm. Podobne vozidlá s dĺžkou nepresahujúcou 6000 mm nebudú musieť byť vybavené bočným odrazovým označením. Podvozky s kabínou, nedokončené vozidlá a ťahače návesov nebudú musieť mať bočné ani zadné odrazové označenie. Odrazové vyznačenie obrysov je zakázané pre osobné automobily (kategória M₁) a prípojné vozidlá do 750 kg najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti (kategória O₁).

Požiadavky na označenie na zvýšenie viditeľnosti a rozoznateľnosti

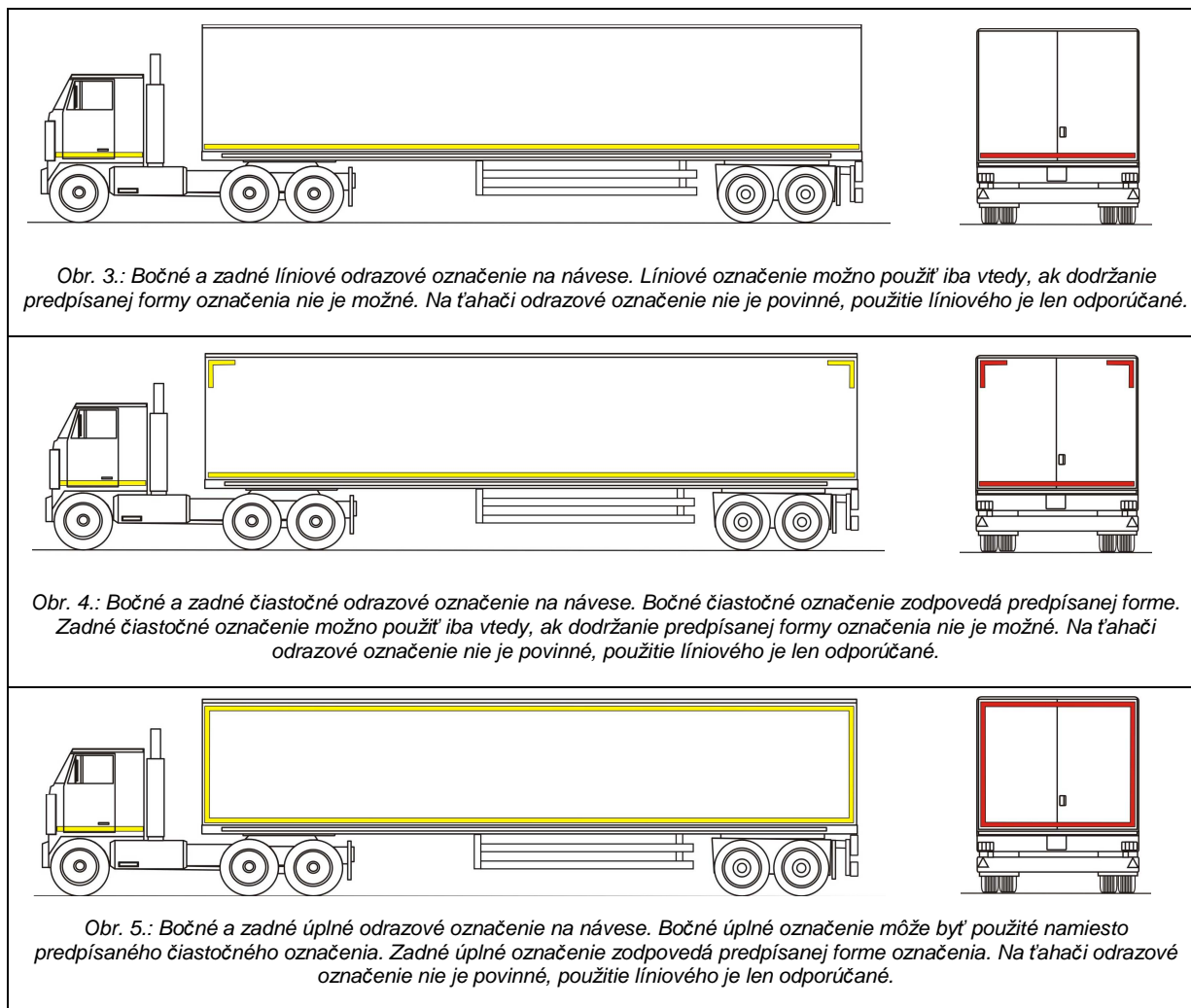
Odrazové označenie na zvýšenie viditeľnosti a rozoznateľnosti vozidla musí podľa predpisu EHK č. 48 plniť nasledujúce požiadavky:

- a) Materiál použitý na odrazové označenia musí plniť technické podmienky a byť schválený podľa predpisu EHK č. 104. Ide o pásy reflexnej fólie so šírkou 50 mm. Povinné je označenie materiálu schvaľovacími značkami EHK s hustotou jedna značka na každých 500 mm:

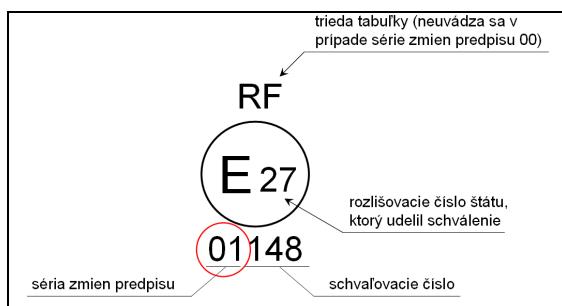
Obr. 2.: Schvaľovacia značka podľa predpisu EHK č. 104 na reflexnom páse bielej farby. Znak „C“ v hornej časti určuje, že ide o pás na vyznačenie obrysov vozidla. Materiál na nepovinné plošné nápisy a grafiku má označenie „D“ (pre použitie na obmedzených plochách) alebo „E“ (pre použitie na veľkých plochách).

- b) Na boku vozidla možno použiť biele alebo žlté odrazové označenie a vzadu červené alebo žlté odrazové označenie.
- c) Odrazové označenie musí byť na vozidle umiestnené tak, aby pásy, z ktorých sa skladá, boli pokiaľ možno vodorovné alebo zvislé, v súlade s tvarom, konštrukciou a použitím vozidla.
- d) Odrazové označenie môže byť tvorené jednou časťou, alebo zložené z viacerých častí. Ak nie je označenie pásmi spojené, musia byť medzery medzi jednotlivými časťami čo najmenšie a nemali by byť väčšie ako polovica dĺžky najkratšej časti.
- e) Bočné odrazové označenie musí byť orientované pokiaľ možno rovnobežne so strednou pozdĺžnou rovinou vozidla, v súlade s tvarom, konštrukciou a použitím vozidla. Zadné odrazové označenie musí byť orientované pokiaľ možno rovnobežne s priečnou rovinou vozidla, v súlade s tvarom, konštrukciou a použitím vozidla.
- f) Zadné odrazové označenie musí byť úplné a bočné odrazové označenie čiastočné alebo úplné. Ak však tvar, usporiadanie, konštrukcia alebo použitie vozidla neumožňujú použiť predpísanú formu odrazového označenia, môže byť namiesto neho použité líniové označenie. Schematické zobrazenie vzorov jednotlivých foriem odrazového označenia:

- g) Zadné odrazové označenie musí byť umiestnené čo najbližšie k bočným okrajom vozidla. Súčet dĺžok jeho vodorovne orientovaných častí musí pokrývať najmenej 80% šírky vozidla, prípadne 60%, ak na vozidle nie je možné dodržať podmienku 80%. Pri posudzovaní súčtu dĺžok sa dĺžky úsekov, v ktorých sú časti označenia vedené paralelne, zohľadňujú len raz.
- h) Bočné odrazové označenie musí byť umiestnené čo najbližšie k prednému a zadnému okraju vozidla (alebo kabíny ťahača návěsov), nie však ďalej ako 600 mm od predného a zadného okraja vozidla (alebo kabíny ťahača návěsov) v prípade motorových vozidiel, alebo od predného a zadného okraja vozidla (okrem oja) v prípade prípojných vozidiel. Súčet dĺžok jeho vodorovne orientovaných častí musí pokrývať najmenej 80% dĺžky vozidla okrem kabíny (alebo dĺžky kabíny ťahača návěsov) v prípade motorových vozidiel, alebo dĺžky vozidla (okrem oja) v prípade prípojných vozidiel. Pri posudzovaní súčtu dĺžok sa dĺžky úsekov, v ktorých sú časti označenia vedené paralelne, zohľadňujú len raz.
- i) Spodné prvky odrazového označenia musia byť umiestnené čo najnižšie, v rozmedzí od 250 mm do 1500 mm nad rovinou vozovky, prípadne až do 2100 mm nad rovinou vozovky, ak konštrukcia vozidla alebo splnenie ostatných požiadaviek neumožňuje dodržať výšku 1500 mm. Horné prvky označenia musia byť umiestnené čo najvyššie, nie však nižšie ako 400 mm pod horným okrajom vozidla.
- j) Vyznačenie horných rohov obrysu vozidla pri čiastočnom odrazovom označení musí byť vyhotovené dvomi pásmi s dĺžkou aspoň 250 mm zvierajúcimi uhol 90°.
- k) Vzdialenosť medzi zadným odrazovým označením a najbližším predpísaným brzdovým svetlom musí byť väčšia ako 200 mm.

- I) Ak sú na vozidle zadné označovacie tabuľky pre ťažké alebo dlhé vozidlá (obr.1) schválené podľa predpisu EHK č. 70 série zmien 01, môžu sa považovať za časť zadného odrazového označenia na účel posúdenia celkovej dĺžky a vzdialenosti od bočných okrajov. Sériu zmien možno zistiť pri schvaľovacej značke tabuľky:

Obr. 6.: Príklad schvaľovacej značky zadnej označovacej tabuľky pre ťažké alebo dlhé vozidlá podľa predpisu EHK č. 70 série zmien 01

TESTEK, s.r.o.

poverená technická služba technickej kontroly vozidiel